

**ЗА МОЖЛИВІСТЬ ЛИШИТИСЯ СОБОЮ – ДЯКУЮ
УМАНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ!**

Осіпенко Наталія

Спогади про юність завжди приносять задоволення... Хай би що в ній не було! Це був час мрій і звершень, бажань і прагнень, надій і сподівань на щось неймовірно прекрасне... Особливо, коли йдеться про студентські роки...

У випускному класі школи, коли мої однолітки ламали голову над тим, куди ж вступати, я з певністю визначилася в думці, що хочу пов'язати своє майбутнє саме з народною творчістю... І от – факультет української філології Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини!

Особливо мені подобалися дисципліни українознавчого спрямування... Адже занурення у дивосвіт народного рукометництва – це не лише робота руками, але й завжди творчий пошук і глибоке усвідомлення того, що саме ти намагаєшся передати чи відтворити у своїй праці. Справою мого життя стало повернення до життєвих джерел народного мистецтва, усвідомлення свого родоводу, духовних традицій, відродження культури українського народу, збереження та оновлення його вишивальних традицій...

У нас були талановиті педагоги! Чого варті лише лекції та семінари професора Наталії Петрівни Сивачук – людини, яка повністю присвятила себе українознавчій справі! Саме від неї ми вперше дізналися про давні символи і коди українських народних рукотворів... З теплотою пригадую і таких викладачів, як Володимира Григоровича Кузя, Ганну Іванівну Кагальняк, Олександра Миколайовича Коберника та ін.

Хочеться також згадати спецкурс «Українська вишивка», викладачем якого була відома майстриня Лідія Миколаївна Бебешко. Від неї я навчилася майстерності традиційних рушникових та сорочкових швів. Ще за часів студентства побувала на багатьох виставках, особливо пам'ятним серед яких

стало Свято вишивальниці і ткалі в Музеї народного побуту та архітектури у Пирогові.

Незабутніми спогадами часів навчання в університеті залишаються і нині зустрічі з видатними постатями сьогодення – Василем Скуратівським, Юрієм Шиловим, Галиною Сагач, Миколою Дмитренком, Іваном Драчем тощо. Це була справді унікальна можливість збагатити власний світогляд думками великих людей, поспілкувавшись з ними «наживо»...

По завершенню навчання, великою честю і приємністю для мене стала можливість працювати викладачем на факультеті української філології УДПУ імені Павла Тичини – одному з найбільших підрозділів університету. Факультет має свої давні і міцні традиції, наукові школи, був і залишається осередком культурного життя міста. Важливим духовно-матеріальним центром, що акумулює навколо себе науковий потенціал не лише професорсько-викладацького складу, але й студентства факультету, є науково-дослідна лабораторія «Проблеми підготовки вчителя-філолога до українознавчої роботи в школі» (керівник – завідувач кафедри української літератури, українознавства та методик їх навчання, кандидат педагогічних наук, професор Наталія Петрівна Сивачук).

Одним з підрозділів лабораторії є науково-методичний центр «Дослідження народної вишивки Східного Поділля», координатором якого перебуваю з 2011 року. Мета діяльності Центру – становлення культуромовної творчої особистості майбутнього вчителя-філолога у процесі осмислення символічної мови полотняного літопису українців Східного Поділля під час навчально-пізнавальної, науково-дослідної діяльності, навчально-пошукових (фольклорної, етнографічної) практик та експедицій.

Головне призначення своєї роботи вбачаю у поглибленні знань студентів щодо історії розвитку рушникарства, здійсненні пошуково-експедиційної роботи, відтворенні старовинних рушників та формування навичок дешифровки їхніх символів, удосконаленні технології виконання старовинних вишивальних швів, дослідженні етнолінгвістичного змісту українського рушника, вивченні досвіду

роботи майстрів вишивки, організації виставкової діяльності, виготовленні обрядового дитячого вбрання для хрещення тощо.

Вишивані рукотвори студентів є не лише академічним надбанням університету, але й об'єктом особливої уваги на численних виставках. Так, наприклад, у травні 2011 року в Національному центрі народної культури «Музей Івана Гончара», що у Києві, відбулася презентація доробку науково-методичного центру «Дослідження народної вишивки Східного Поділля» в рамках популяризації діяльності Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини у галузі дослідження, збереження та відродження народної культури історичної Уманщини.

Гарною традицією стало представлення доробку Центру на щорічних виставках, приурочених до Дня незалежності та до Дня міста, що проходять в центральному парку Умані, хоча в цілому географія нашої виставкової діяльності є набагато ширшою. Зокрема, цікавим досвідом для мене особисто була участь у Міжнародній виставці мистецтв, що проходила в рамках Тижня культури Туркменістану.

У 2015 році статус члена Національної спілки майстрів України відкрив нові горизонти діяльності, сприяв обміну досвідом з відомими митцями України. А щорічна участь у Всеукраїнській виставці традиційного народного мистецтва «Кращий твір року» є потужним стимулом для постійного творчого та професійного зростання.

Надзвичайно відповідальною справою вважаю участь в суспільно-культурному проекті «Черкащина. Віхи шістдесятирічної історії», одним з головних символів якого став колективно вишитий майстринями Черкаського краю 26-ти метровий рушник, на якому мені пощастило відтворити фрагмент старовинної вишивки Уманщини часів козаччини.

Своєрідним випробування на патріотизм і громадянську свідомість стала участь у Всеукраїнському культурно-мистецькому проекті «Військово-польовий арт». Робота над яким розпочалася ще 2014 року. З того часу більше як 100 майстрів народного декоративно-прикладного мистецтва з різних областей України

пройнялися ідеєю перетворення військових предметів із зони АТО на арт-об'єкти з національною символікою. Моїм особистим доробком, стало перетворення військового дерев'яного ящика для боєприпасів на особливий витвір мистецтва зі своїм емоційним, символічним та технологічним характером. Серед усіх робіт проекту – це єдина робота, виконана у техніці вишивки по дереву. Поверхня військового ящика оздоблена орнаментом нагрудної вишивки чоловічої сорочки (традиційна народна назва – маніжка), пояснюючи це тим, що в українській народній культурі сорочкова вишивка на грудях слугувала своєрідним оберегом. Так само зараз на сході військовослужбовці своїм тілом (грудьми) захищають незалежність України.

Нині перебуваю в робочій групі проекту «Відродження східно-подільської сорочки». Разом з однодумцями-аматорами працюємо над відтворенням давньої низинної техніки сорочкової вишивки, яка притаманна для нашого краю.

Маю щире переконання, що древнє мистецтво вишивки буде передаватися з покоління в покоління, зберігаючи наш український рід і нарід. Принаймні тут, у стінах рідного університету, я намагатимусь докласти до цього максимум зусиль...

Дякую тобі, найкраща моя «альма-матер»! Попри своє 90-ліття ти вічно юна, натхненна, залюблена в майбутнє. Дякую за те, що допомогла залишитись самою собою, не розгубивши давніх дитячих мрій! За найкращі роки в моєму житті – дякую!